

HARKITSETKO KODINVAIHTAJAA? KIINNOSTAVATKO BULL-RODUT?

TEKSTI: SUOMEN AMERIKAN-
STAFFORDSHIRENTERRIERI-
YHDISTYS RY/LIISA TIKKA

Bulltyypin koirarotuja ovat esimerkiksi amerikanstaffordshirenterrieri, staffordshirenbullterrieri ja bullterrieri sekä Suomessa epäviralliset rodut amerikanbulldoggi ja pitbullterrieri. Myös monirotuiset, ulkomuodollisesti näiden koirien kaltaiset koirat voidaan laskea bulltyypin koiriksi.

Bull-tyypin koirilla on paljon samankaltaisia luonteenpiirteitä. Ne ovat usein helposti innostuvia, ajoittain jopa kiihkeitä. Ne ovat rajuja ja innokkaita leikkijöitä, jotka pitävät fyysisistä haasteista. Näiden koirien taisteluhalu tekee niistä sitkeitä ja periksiantamattomia – niin hyvässä kuin huonossa. Bull-tyypin koirilla on yleensä korkea kipukynnys, mistä syystä niistä on vaikea huomata, jos niillä on fyysisiä vaivoja. Monet bull-tyypin koirat pitävät ihmisistä todella paljon, ja jakavat ystävällisiä suosionosoituksiaan kaikille niitä kaipaaville.

Iso-Britanniassa hyväksyttiin vuonna 1991 Breed Specific Legislation (BSL) tarkoituksena rajoittaa vaarallisten koirien omistamista ja kasvattamista. Erilaisia rotukieltoja on sen jälkeen tullut useisiin Euroopan maihin, kuten Norjaan, Tanskaan, Saksaan, Ranskaan ja Espanjaan. Osassa näitä maita tietyt bull-rodut ovat kokonaan kiellettyjä, eikä niitä saa tuoda edes maahan. Osassa laki rajoittaa näiden koirien omistamista niin, että koiranpidon pitää

olla rekisteröityä, koira aina kytkettynä ulkona liikkueena ja sen täytyy käyttää kuonokoppaa. Tämän ilmiön myötä kyseiset koirat herättävät myös pelkoa kieltoissa. Kun bull-tyypin koira ajautuu hankaluuksiin, pidetään sitä helposti syyllisenä, vaikkei se olisi tilannetta aloittanutkaan.

Yhteistä bull-tyypin koirille on myös näiden rotujen historia. Valtaosaa näistä roduista on käytetty maatilana yleiskoirina, mikä on pitänyt sisällään mm. metsästystehtäviä aina suuremmasta riistasta (esim. villisia) pienjyrsijöiden hävittämiseen. Lisäksi monia näistä roduista on alun perin käytetty koiratappeluissa. Vaikka monen bull-rodun kohdalla sitkeää jalostustyötä on tämän jälkeen tehty vuosikymmeniä, näkyy taistelukoiraistoria joidenkin yksilöiden käytöksessä edelleen:

- Bull-tyypin koirien elekieli voi olla muita koiria niukempaa.

Taistelukoiria jalostaessa oli tärkeää saada koirat reagoimaan nopeasti hyökkäyksellä, joten kaikenlaiset ns. rauhoittavat signaalit ja rituaaliset konfliktia ratkaisevat eleet pyrittiin saamaan pois. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että koira voi vaikuttaa arvaamattomalta, kun sen antamat varoitusmerkit jäävät huomaamatta. Hyökkäystä voi edeltää ainoastaan esimerkiksi hyvin lyhyt tuijotus ja/tai jäykistyminen siinä missä moni muu koira voi mm. nostaa niskakarvojaan, murista ja irvistää.

- Bull-tyypin koirat vastaavat helposti haasteeseen. Vaikka koira ei itse varsinaisesti käyttäytyisi hyökkäävästi, se ei yleensä jätä huomioimatta, jos toinen koira esimerkiksi hyökkii sitä kohti tai rähisee sille.

- Monet koirat voivat myös kiihtyä toisten koirien pelosta johtuvasta ääntelystä. Koira, joka juoksee esimerkiksi

BULL-TYYPPISTEN KOIRIEN ELEKIELI VOI OLLA MUITA KOIRIA NIUKEMPAA. SIKSI ONKIN TÄRKEÄÄ, ETTÄ OMISTAJA SEURAA KOIRANSA KÄYTTÄYTYMISTÄ, JA OPPII LUKEMAAN KOIRANSA ELEKIELTÄ.

TOISIIN KOIRIIN KOHDISTUVA AGGRESSIIVINEN KÄYTTÄYTYMINEN EI VÄLTTÄMÄTTÄ OLE MUUTETTAVISSA PENTUAJAN SOSIAALISTAMISELLA TAI KOULUTUKSELLA.

säikähdyksissään kovaa pois päin ja kiljuu mennessään, voi laukaista toisessa koirassa saaliskäyttäytymisen. Tällöin koira reagoi, kuten reagoisi pakenevaan saaliseläimeen; pyrkii saamaan saaliin kiinni ja puree sitä.

- Bull-tyypin koirien pään rakenne on sellainen, että niillä on huomattavasti vahvemmat leuat, suuremmat hampaat ja tehokkaammat parentalihakset kuin esimerkiksi paimenkoirilla. Omistajan tehtävä on huolehtia, ettei vahva koira joudu esimerkiksi tappeluun.

Kodinvaihtaja, jonka tausta ei ole tuttu, voi käyttäytyä odottamattomasti joissain tilanteissa. Koiralla voi olla ikäviä kokemuksia ja/tai traumoja. Tällöin tietynlaiset ärsykkeet voivat laukaista koirassa muiston ikävästä asiasta, ja se voi tästä syystä reagoida esimerkiksi hyökkäämällä, vaikka olisi muuten kiltti. Monissa maissa koiranpitokulttuuri on kovin erilainen kuin Suomessa, jossa koirat ovat perheenjäseniä. Ikävien kokemusten sijasta ulkomailla kasvaneella koiralla ei välttämättä ole juuri minkäänlaisia kokemuksia esimerkiksi normaalista perhe-

elämästä, kaupunkiasumisesta tai liikenteestä. Sen elinpiiri on voinut olla esimerkiksi korkealla muurilla aidattu piha, jonne sille on tuotu ruokaa kerran päivässä.

Koulutettu bull-tyyppinen koira on iloinen ja reipas ystävänä, joka ei yleensä turhia murehdi eikä säiky. Rotujen historia tulee kuitenkin ottaa huomioon, mikäli suunnittelee tämän tyyppisen koiran hankkimista. Toisiin koiriin kohdistuva aggressiivinen käyttäytyminen ei välttämättä ole koulutuksella muutettavissa, eikä huolellinenkaan pentuajan sosiaalistaminen tee bull-tyypin koirasta välttämättä sellaista, että se tulisi esimerkiksi aikuisena vieraiden koirien kanssa toimeen. Siitä huolimatta nämä koirat eivät ole vaarallisia, silmittömästi hyökkääviä tappajia. Mutta ne voivat olla koiria, joiden kanssa ei esimerkiksi voi matkustaa julkisissa kulkuneuvoissa ilman kuonokoppaa. Ja koiria, joita ei voi ottaa mukaan suvun kesämökille tai yhteisiin joulujuhliin, jos siellä on muitakin koiria paikalla. Koiria, jotka voidaan luovuttaa vaan riittävän vahvalle, koiran erityispiirteet tuntevalle

aikuiselle ulkoilutettavaksi ja hoidettavaksi. Ne eivät sovellu esimerkiksi henkilölle, joka haluaa käydä koiransa kanssa koirapuistossa ja antaa lemmikkinsä tervehtiä vastaantulevia vieraita nelijalkaisia lenkillä. Ylipäätään minkä tahansa voimakkaan ja voimakastahtoisien koiran omistaminen vaatii ymmärrystä koiran mukanaan tuomasta vastuusta ja velvollisuuksista. Koiraa tulee pitää niin, ettei se tuota ympäristölleen ongelmia.

Myös monirotoisilla koirilla voi olla rotukohtaisia sairauksia, kuten amstaffeilla esiintyvää pikkuaivojen rappeumasairautta eli ataksiaa ja staffeilla esiintyvää keskushermostossairautta L-2-HGA:ta. Bull-tyyppisille koirille mahdollisiin sairauksiin voi tutustua esimerkiksi rotuyhdistysten ja -järjestöjen nettisivuilla.

Bull-tyyppinen koira, kuten mikä tahansa lemmikki, pääsee oikeuksiinsa silloin, kun se on omistajalla joka ymmärtää eläimen erityispiirteet ja -tarpeet.

MIKÄLI OLET SITÄ MIELTÄ, ETTÄ BULL-TYYPINEN KOIRA ON JUURI SITÄ, MITÄ OLET ETSIMÄSSÄ, NIIN ONNEA VALINNASTA!

PARHAASSA TAPAUKSESSA KÄSISÄSI SAATTAO OLLA KULTAA!

BULL-TYYPINEN KOIRA EI SOVI IHMISELLE, JOKA HALUAA KÄYDÄ KOIRAPUISTOISSA TAI PÄÄSTÄÄ KOIRANSA SEURUSTELEMAAN JOKAISEN VASTAANTULEVAN NELIJALKAISEN KANSSA.